

Welcome to Coed y Cerrig National Nature Reserve

The small woodland big on variety

Lying in a small deep valley shaped by glaciers, this small wooded area is hidden away in the southern part of the Black Mountains. You'll discover three distinct types of woodland here:

A wet woodland for charcoal and clogs

A wet alder woodland covers the moist valley floor. The alders here were coppiced (cut to nearly ground level and then regrowing) to make charcoal and soles for clogs. We still coppice here to help the wildlife that likes these conditions.

A mixed woodland clings to the drier slopes

Birch, ash and hazel cover the drier steep valley sides.

Beech and oak provide the crowning glory

Oak and beech enjoy the deeper, drier soils on the level ground at the top of the reserve. Their dense cover means only shade-loving plants can survive underneath.

The road through the reserve was once a busy railway line burrowing deeper into the mountains, carrying materials to construct the Grwyne Fawr reservoir 9 miles away. Bundles of brushwood were tightly packed to create a route along the wet valley bottom and large trees were felled to supply sleepers.

Croeso i Warchodfa Natur Genedlaethol Coed y Cerrig

Y coetir bychan sy'n llawn amrywiaeth

Wedi ei lleoli mewn cwm dwfn sydd wedi ei ffurfio gan rewlifau, mae'r ardal goediog hon wedi ei chuddio yn rhan ddeheuol y Mynyddoedd Du. Bydd modd i chi ganfod tri math penodol o goetir yma:

Coetir gwlyb ar gyfer golosg a chloisiau

Mae coetir gwern gwlyb yn gorchuddio llawr y cwm. Cafodd y coed gwern eu prysgoedio (eu torri bron iawn i lefel y ddaear a'u haildyfu) er mwyn gwneud golosg a gwadnau ar gyfer cloisiau. Rydym yn dal i brysgoedio yma er mwyn cynorthwyo'r bywyd gwylt sy'n ffafrio'r math yma o amodau.

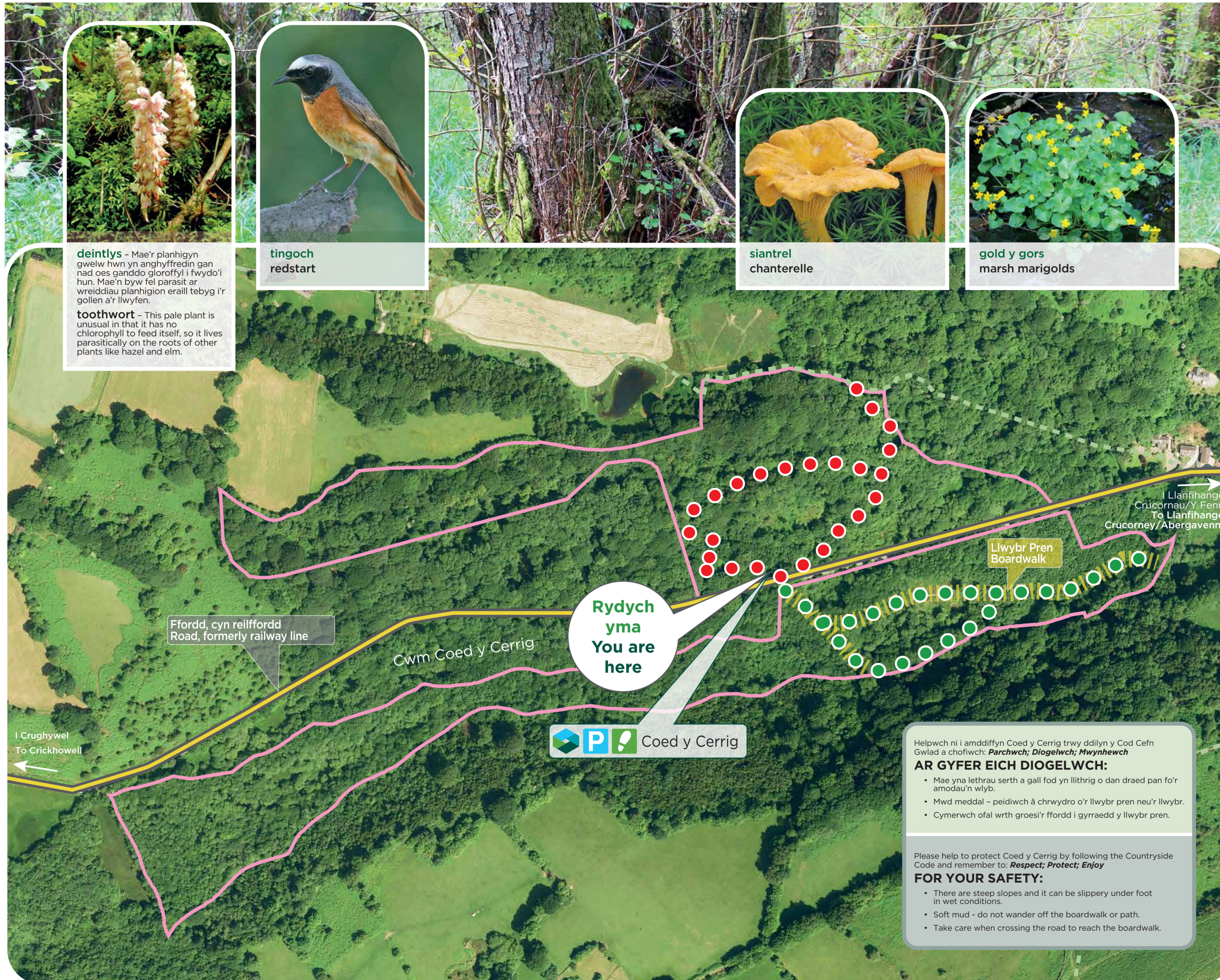
Mae coetir cymysg yn glynu wrth y llethrau sych

Mae coed bedw, ynn a chyll yn gorchuddio ochrau serth, sychach y cwm.

Mae'r ffawydd a'r derw yn goron ar y cyfan

Mae coed derw a ffawydd yn mwynhau priddoedd dwfn, sychach tir gwastad ardal uchaf y warchodfa. Dim ond planhigion sy'n hoffi cysgod all ffynnu o dan eu gorchudd dwys.

Roedd y ffordd sy'n arwain trwy'r warchodfa ar un adeg yn llinell rheilffordd brysur, yn cloddio i mewn i'r mynyddoedd ac yn fodd i gludo deunyddiau er mwyn adeiladu Cronfa Dŵr Grwyne Fawr sydd 9 milltir i ffwrdd. Cafodd bwndeli o brysglwyni eu pacio'n dynn at ei gilydd er mwyn creu ffordd ar hyd llawr gwlyb y cwm a thorrwyd coed mawr i lawr er mwyn darparu sliperi rheilffordd.

deintlys - Mae'r planhigion gwelw hwn yn anghyffredin gan nad oes ganddo glorffyl i fwydo'i hun. Mae'n byw fel parasit ar wreiddiau planhigion eraill tebyg i'r gollen a'r llwyfen.

toothwort - This pale plant is unusual in that it has no chlorophyll to feed itself, so it lives parasitically on the roots of other plants like hazel and elm.

tingoch redstart

siantrel chanterelle

gold y gors marsh marigolds

**Rydych yma
You are here**

Coed y Cerrig

Helpwch ni i amddiffyn Coed y Cerrig trwy ddilyn y Cod Cefn Gwlad a chofiwch: **Parchwch; Diogelwch; Mwynhewch**

AR GYFER EICH DIOGELWCH:

- Mae yna lethrau serth a gall fod yn lliwrig o dan draed pan fo'r amodau'n wlyb.
- Mwd meddal - peidiwch â chwydro o'r llwybr pren neu'r llwybr.
- Cymerwch ofal wrth groes'r ffordd i gyrraedd y llwybr pren.

Please help to protect Coed y Cerrig by following the Countryside Code and remember to: **Respect; Protect; Enjoy**

FOR YOUR SAFETY:

- There are steep slopes and it can be slippery under foot in wet conditions.
- Soft mud - do not wander off the boardwalk or path.
- Take care when crossing the road to reach the boardwalk.

Llwybr Pren y Gwern | Alder Tree Boardwalk

Hygyrch
Pellder: ½ milltir/0.8km
Amser: ½ awr

Accessible
Distance: ½ mile/0.8km
Time: ½ hour

Rydym wedi adeiladu llwybr pren sy'n llydan a gwastad ac sy'n cynnwys manau pasio er mwyn caniatáu i chi fwynhau llawr gwlyb y cwm. Cymerwch ofal wrth groes'r ffordd. Gallwch wneud cylchdaith drwy gynnwys yr adran heb llwybr pren sy'n cael ei ddangos ar y map.

UCHAFBWYNTIAU:

- Canfyddwch y coetir gwlyb ar ein llwybr coed
- Edrychwch allan am gold y gors yn y gwanwyn
- Aroglwch glychau'r gog sy'n tyfu ar hyd y llwybr
- Sylwch ar goesynnau'r gwern - tystiolaeth o 'brysgoedio' (torri'n agos i'r bôn ac ail dyfu)
- Edrychwch am ymbarelau pinc, tyner y triaglog sy'n tyfu ar hyd y llwybr coed yn y gwanwyn
- Edrychwch am fursennod ac am weision neidr sy'n hofran yn yr haf

HIGHLIGHTS:

- Explore this wet woodland on our boardwalk
- Look out for showy marsh marigolds in spring
- Smell the fragrant bluebells growing along the path section
- Notice the multi-stemmed alders - evidence of 'coppicing' (cutting to near the base and resprouting)
- Keep an eye out for the delicate pink 'umbrellas' of valerian growing along boardwalk in spring
- Watch for hovering damselflies and dragonflies in summer

Dringfa'r Coetir | Woodland Climb

Anodd
Pellder: ½ milltir/0.6km
Amser: ½ awr
Dringo: 50m/165 troedfedd

Strenuous
Distance: ½ mile/0.6km
Time: ½ hour
Climb: 50m/165 feet

Mae'r llwybr cylchol, byr hwn yn dringo'n serth ar hyd cyfres o risiau carreg, anwastad ac yn parhau ar hyd y coetir gan ddisgyn ar hyd llethir i'r maes parcio. Gallwch hefyd ymuno â'r llwybr troed cyhoeddus sy'n parhau i fyny, allan o'r warchodfa.

UCHAFBWYNTIAU:

YN Y GWANWYN:

- Edrychwch am flodau pinc, siâp pyramid, trawiadol y tegeirian porffor, cynnar
- Mwynhewch y môr o glychau'r gog sydd ar hyd y llwybr
- Edrychwch am y deintlys rhyfedd a di-liw

YN YR HAF:

Edrychwch am driawd ymwelwyr yr haf ynghoed derw'r tir uchaf:

- Gwrandewch ar drydar telor y coed (tebyg i ddarn arian sy'n troelli)
- Edrychwch am fflach du a gwyn y gwybedog brith
- Byddwch yn barod am y tingoch gwrywaidd lliwgar sy'n edrych fel ysbeiliwr yn ei ddu, oren a llwyd

MATHAU ERAILL O FYWYD GWYLLT I EDRYCH AMDANYNT:

- Cewch gipolwg o'r gweirlôyn brych wrth iddo wibio drwy belydrau'r haul
- Cadwch lygaid allan am fawredd y clychlys dai danad
- Edrychwch am ffyngau tebyg i'r siantrel wrth i'r haf droi'n hydref ac yn enwedig mewn tywydd llai
- Edrychwch am wychder rhyfedd y tegeirian nyth aderyn yn gynnar yn yr haf

Look for the upland oak woodland summer visiting trio:

- Listen for the trilling of a wood warbler (like a spinning coin)
- Watch for the black and white flash of a pied-flycatcher
- Be alert for the colourful black, orange and grey bandit-like colouring of the male redstart

OTHER WILDLIFE TO LOOK OUT FOR:

- Catch a glimpse of a speckled wood butterfly flitting through shards of sunlight
- Keep an eye out for the elegant nettle-leaved bell flower
- Search for fungi like chanterelles as summer moves towards autumn, especially in damp weather
- Seek out the weird and wonderful bird's nest orchid in early summer